

«Норуот
күүһэ —
көмүөл
күүһэ!»

ЭНГСИЭЛИ

2012 сыл
Кулун тутар
21 күнэ
Сэрэдэ № 37-38
(10630)

1935 сыл алтынны 5
күнгүр төрүттэммитэ

Нам улуунун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастын хаһыата»

БЭБЭҤЭЭ... БҮГҮН... САРСЫН...

Улуус баһылыгы мунһабыттан бэлиэтээһиннэр

Ис дьыала отделын начальнига Р.А. Седалищев иһитиннэрбитинэн ис дьыала министерствотын апаратыгар уларыһылар буолан эрэллэр. Ол курдук, Амма, Чурапчы, Сунтаар, Бүлүү, Ньурба отделларын начальниктара уларыһаллар.

ИДьУО сотрудниктарын спартакиадаатыгар Нам улуунун хамаандата кыттаары бэлэмнэнэр.

Роспотребнадзор иһитиннэрбитинэн 4 күн устата ОРВИ 177 төгүл бэлиэтэммит, бу эпидбуроктан намыһах ээрэри, ааспыт нэдиэлэтэээр 11%-нан үрдэбит. 7-14 саастаах 73 оҕо ыалдыбыт.

Кулун тутар 16-20 күннэригэр Хатын Арыс оскуолатыгар карантин биллэриллибит. ОРВИ элбээбитинэн сааскы каникулу

Саха сирин журналистарын II-с фестивала

Кулун тутар 15-17 күннэригэр Дьокуускайга Бэчээт дьэтигэр Саха сирин журналистарын II-с фестивала үрдүк тэрээһиннээхтик ытылынна. Манна Москвадан РФ Журналистар союзтарын секретара, «Журналистика и медиарынок» сурунаал кылаабынай редактора Владимир Касютин, «Коллегия

эрдэ онорорго, маассабай тэрээһиннэри инникитин ытары тохтоторго диэн Роспотребнадзор начальнига Л.И. Ильина этии киллэрдэ. Ааспыт нэдиэлэҕэ 4 оскуола оҕото сальмонеллеһынан ыалдыбыт. Манна эпидемиологическай ирдээһин ытыллар.

Улуус баһылыгы социальнай бопуруостарга солбуйааччы И.Р. Попов иһитиннэрбитинэн кулун тутар бүтэһигэр Алдан, Нерюнгри куораттарга республикатааҕы кыһынны спартакиадага улуус хамаандата кытта барыахтаах. Хамаанда састааба бигэрэммит, бэлэмнэнэ сымдыллар.

Бу субуотага Бөтүнгэ «Хаар Айан», баскыһаннааҕа Аҕа күрүбэ ытыллыахтара. Кулун тутар 24 күнүгэр 2 Хомустаах оскуолатын 80 сыллаах үбүлүөй

сир сыһаннаһыларын министерствотын үлэһиттэрэ кытыннылар. Эдэр журналистар кулууптара (председатель Прокопий Бубякин, «Эдэр саас» редактора) туспа программанан үлэлэтэ, бу күн эдэр журналистар сана салайааччылары талылына.

СР Журналистарын союһун бырабылыанньатын чилиэнэ В.Г. Касьянов Мэнгэ-Хангалас улуунун «Эркээйи» хаһыатын ырытыы айар мастарыскы-

бэлиэтэниэҕэ.

Кулун тутар 19 күнүгэр улуус баһылыгы планеркатын баһылыгы тутууга, промышленноска солбуйааччы, баһылык эбээһинэһин толорооччу С.С. Матвеев салайан ытта. Кини иһитиннэрбитинэн кулун тутар 12 күнүгэр куоракка правительство таһымыгар баһаартан сэрэхтээх буолууга ликвидационнай комиссия киһи ыгырылыах мунһаба буолбут.

Кулун тутар 17 күнүгэр туга хаһаайыстыбатын министр И.И. Слепцов Нам улуунун сымдыбыт. Оптуорунукука Опера уонна балет театрыгар инженердэр слеттара ытыллыаҕа, манна Финляндиятан уонна Канадаттан инженердэр кэлэн кыттыыны ылаалара күүтүллэр.

Фестиваль биер үтүө тэрээһининэн журналистар уонна бэчээт үлэһиттэрин икки ардыларыгар «Мегафон» компания бирийиһигэр ытыллыбыт мас тардыһытыгар икки республикатааҕы турнир буолла. Олус интэриһинэй, тыгааһыннаах күрэхтэһиини бары сэргээн көрдүбүт.

Спортсмен да буолбатах үлэһиттэр эрийсиилээх түгэннэри көрдөрдүлэр. Кы-

ЖУРНАЛИСТАР ҮӨРЭНЭППЭР

медиа-юристов» коммерческайа суох тэрилтэ управляющей партнэра Федор Кравченко, межэтническай журналистика гильдиятын председателэ, «Радио России» ГРК директорын советнига Маргарита Лянге кытылыра таһымын өссө үрдэттэ.

Журналистар икки күн устата Москва куорат журналистара ыһытты семинардыгар, маастар-кылаастарыгар сылдьан үөрэннэбит, билиибитин ханаттыбыт. Ол курдук, В. Касютин «Антикризисные инструменты местных СМИ» семинары ытта, «Республиканские и городские газеты: содержательная и активная повестка дня» айар мастарыскыга тэрийдэ. Ф. Кравченко «О защите чести, достоинства и деловой репутации журналистов и СМИ» диэн семинарын сэргээн иһиттибит. М. Лянге «Особенности подачи этнической информации в электронных СМИ» диэн маастар-кылааһыгар радиожурналистар сырыттылар.

РФ көнүл региональнай издателлэрин ассоциациятын президентэ, СР общественной палататын комиссиятын председателэ, БГУЭП профессора Л.И. Левин «Судьба районной прессы: экономика газет и перспективы разгосударствления» диэн улуус хаһыаттарын үлэһиттэригэр анаан ыһытты дискусионнай площадкатыгар улуус хаһыаттара билинни кэмгэ көрсөр ыарахаттарын туһунан иһитиннэрдэ. Маны таһынан улуустар редакциялара автономнай тэрилтэ буолбуттарынан сибээстээн сүбэ-ама биэрэр «Төгүрүк остуолга» Бэчээт департаменын салайааччытын бастакы солбуйааччы Н.А. Молчанов, СР Журналистарын союһун председателэ Г.А. Бочкарева, Департамент, «Сахапечать» АУ, мал-сал уонна

Фестиваль түгэнэ. (Хаһаан унга) Ф. Кравченко, Г. Бочкарева уонна Горнайтан редактор В. Алексеев

айын үлэлэттэ. Онно «Эркээйи» хаһыат куруук үчүгэй эрүттэри суруйарын, кириитикэ лаппа аһыйарын, бэлиэ дааталары барыларын ааҕа таһааран иһэллэрин, олус элбэх рубрика баарын, биридди матырыйалла хастыы да кыра-кыра хаартыскалар киллэриллэллэрэ хаартыскалары сымсатарын о.д.а. итэҕэстэри эттэ. Хаһыат ааҕааччылары кытта ыкса сибээстээхтик үлэһиттэр, нэһиликтэртэн элбэх сонун бэчээттэнэрэ, ааҕааччыга аналаах рубрикалар бааллара бэлиэтэннэ. Манньык итэҕэстэр «Эркээйи» хаһыакка эрэ туһайылыбатахтарын, улуустар бары хаһыаттара кэриэтэ көрсөр ыарахаттара буолалларын бэлиэтэтэ, салайар органнар кириитикэни ыараханлык ылыналларын, ол ээрэри хаһыакка барыта үчүгэй эрэ буолбакка, олох мөкү өрүттэрэ, итэҕэс-быһаас бэчээттэниэхтээгин ыйда.

айыылаахтар «Мегафон» компания туруорбут нетбук, планшетник, сотовый телефон о.д.а. сыаналаах бириестэринэн наһарадаланнылар. Күрэхтэһиини спортивнай комментатор А.В. Васильев-Көрдүгэн салайан ытта.

Күрэхтэһии кыттааччыларын, көрөөччүлэри спорт национальнай көрүгүнэрин республикатааҕы киинин директорун солбуйааччы М.М. Ершов, «Мегафон» компания Дальнай Восток регионун Дьокуускайдааҕы отделениетын директора А.Г. Гамянин кэлэн эвэрдэлээтилэр.

Фестиваль иккис күнүгэр журналистар экономика уонна быраап Байкаллааҕы госуниверситетын филиалыгар тийин студенттары, преподавателлэри кытта көрүстүлэр, үөрэх кыһатын кэрийэн көрдүлэр, студенттар ситиһиилэрин кытта биллестилэр.

В. РЫКУНОВА

Быыбар-2012

Кулун тутар 16 күнүгэр Дьокуускай к. Суорун Омоллоон аатынан Опера уонна балет театрыгар быыбар түмүгүн бэлиэтиир тэрээһин буолан ааста. Биһиги улууспутуттан улуус баһылыгы бастакы солбуйааччы Н.В. Слепцов салайааччылаах 12 киһилээх делегация киирэн кыттыыны ылла. Үөрүүлээх тэрээһин

ҮТӨ ТҮМҮК БЭЛИЭТЭННЭ

СР Президентэ Е.А. Борисов мунһах кыттыылаахтарыгар туһаайан эпит тылларын ааҕан иһитиннэринэн саҕаланна.

РФ Президентин дуоһунаһыгар кандидат В. Путины өйүүр республикатааҕы народнай штабын салайааччыта Е.П. Жирков, народнай штабка үлэлээбит Ю.С. Куприянов, В.М. Членов сценага тахсан Саха сиригэр быыбар үрдүк таһымнаахтык ытыллыбытынан, кандидат В. Путинга 69,46% бэриллэбитинэн, бу үрдүк көрдөрүү буоларынан эвэрдэлээн туран быыбарга үлэлээбит бары дьонго махталларын тиртилэр.

Вице-президент Д.Е. Глушко мустубут дьону кыайынан эвэрдэлээн туран, народнай фронт ыһыллыбакка, инники быыбардыгар эмиэ үлэлиэбин туһунан эттэ. Быыбарга уһуллук үлэлээбит дьонго, В. Путинга элбэх куолаһы биэрбит улуустар народнай фронт штабтарын салайааччыларыгар СР Президентин Махтал суруктарын туттарда. Ол курдук, В. Путинга саамай элбэх бырыһыан куоластаабыт Чурапчы, Орто Халыма, Амма, Абый, Кэбээйи, Верхонский, Горнай о.д.а. улуустарын баһылыктара, штаб салайааччылары наһарадаланнылар.

Маны таһынан быыбарга үлэлэспит, В. Путины өйөөбүт дьон кандидат В. Путины өйүүр народнай штаб салайааччыта Е.П. Жирков, «Биир ньыгыл Россия» партия Дьокуускайдааҕы региональнай отделениетын политсоветын секретара Д.Е. Глушко, «Общероссийский народный фронт» Дьокуускайдааҕы координационнай советын координатора Е.Х. Голомарева илии баттаһыннаах Махтал суруктарынан бэлиэтэннилэр. Биһиги улууспутуттан манньык Махтал суруктары хас да киһи ылыбыт.

В. РЫКУНОВА

Ыл — ыгычатынан

Хамааттааҕа Аҕа дойду Улуу сэриитин кыттыылаахтарыгар уонна тыылга үлэлээбиттэргэ пааматынныгы, үтэс быһыытынан, оскуола үөрэнээччилэрэ көрөллөр-харайаллар.

Биер үтүө күн ааһан иһэн көрбүтүм, пааматыннык күрүөтүн

АНЫГЫ ҮЙЭ ТИМУРОВЕЦТАРА

иһигэр 3 уол хаар күрдээн суол оноро сылдьаллар. Чугаһаан кэпсэпитим, Е.М. Шапошников аатынан орто оскуола сэттис кылааһын үөрэнээччилэрэ Колмогоров Денис, Сунтаров Вова уонна Сидоров Виталий үлэли кэлбиттэр. Кылаастарын салайааччыта Т.И. Сунтарова эбит. Бу кылаас оҕолоро 2009 сыллаахха «Төлөннөөх сүрэхтэр» пионерскай этэрээт тэриллэбитэ 50 сылыгар пионерна кирибиттэрэ. Онон орто оскуола историятыгар сэттис көлүнэ «төлөннөөхтөр» буолбуттара. Кинилэр, пионердар, тимуровец үрдүк аатын ылан кырдыаҕастарга көмөлөһөллөр. Оҕолор кэпсэиллэринэн, ветеран учууталларга В.С., Г.И. Кривошапкинарга, Е.М. Феофановка олбуор ыраастаабыттар, теплица онорбуттар, хортупуут олордубуттар. Итиэннэ көрө сылдьан, бу пааматынныгы ыраастаан сэргэх көрүгүнүүр үтүө дьарыктаахтар.

Бу курдук кылас да буоллар, сэргэхтик кэпсээт, тимуровец уолаттар пааматынныкка эһэлэрин, эбэлэрин ааттара суруллан турарын хаардыы хааллылар...

М.Г. ВИНУКUROBA, Хамаатта

Статистика

Судаарыстыба статистикатын Федеральнай сулуспаһын Саха республикатыгар органын Нам улуунунааҕы отделын начальнига Н.И. Тарасова иһитиннэрбитинэн 2012 сыл кулун тутар ыйыгар Рос-

САЙДЫЫГА КӨМӨЛӨНҮӨҕЭ

стат 355 №-дээх 15.08.2011 с. күнүнээҕи бирикээһинэн Саха сиригэр индивидуальнай предпринимателлэр дьарыктарын статистическай чинчийи ытыллар.

Предпринимателлэр үлэлэрэ-хамнастара төһө далааһынанаммытын, төһө атабар турбутун кэтээн көрүү, чинчийи, сыаналааһын Россия үрдүнэн сыл ахсын ытыллар. Хомуллубут информация былаас органнарыгар, салалтага аччыгы предпринимательствоны өйөөһүннэ, сайыннарыыга туһайылыбыт сөптөөх хамсатыылаах дьаһаллары олоххо киллэрэллэригэр көмөлөһүөҕэ. 29.11.2007 с. күнүнээҕи 282-ФЗ №-дээх Федеральнай сокуонга ыйылыбытынан РФ сиригэр-уотугар юридическай сирэй буолбакка туран предпринимательствонан дьарыктанааччылар туох да мэйэйэ, хойутааһына суох статистиканан түмүллэр көрдөрүүлэри биэриэхтээхтэр, ол иһигэр коммерческай уонна государственнай кистэлэнгэ сыһыаннаах көрдөрүүлэри.

Респонденттаран — индивидуальнай предпринимателлэртэн хомуллубут бары көрдөрүүлэр конфиденциальнайдар, онон атын структураларга, тэрилтэлэргэ иһитиннэриллибэттэрэ, бэриллэбэттэрэ бигэтик мэкитилэнэр. Хомуллубут матырыйааллары сааһылааһын кэмигэр персональнай дааннайдар (предприниматель аата-суола уо.д.а.) киллэриллибэттэр. Онон ким көрдөрүүнү биэрбитэ ханна да көстүбэт, ыйыллыбат.

Российскай Федерация сокуоннарыгар ыйылларынан статистическай отчуоту түһэрбэтэх, эбэтэр сыһа, сымыйа көрдөрүүлэри биэрбиттэр үстэн бизэс тыһыынча солкуобай суумалаах административнай эппиэтинэскэ тардылаллар.

Индивидуальнай предпринимателлэр бу дьыл кулун тутар 2 күнүгэр диэри статистика улуустааҕы отделыгар 1-ИП №-дээх статанкетаны толоруохтаах эбиттэр. Сорохтор бытаарыыны таһаарыттар. Онон анкеталары баччаанга диэри толорон түһэрэ иликтэр бу күннэргэ статистика отделыгар кэлэн туттараллара наада. Тугу эмэ өйдөөбөтөхтөр 41-4-37 телефонна эрийэн билсэххитин сөп.

Ивнокентий ИВАНОВ

Хааччыыы эйгэтигэр

(Интервью)

Уүммүт 2012 сыл тохсунньу 1 күнүттэн Саха республикатын ОДьКХ ГУП Намнаафы филиала «Нам улууһа» МТ бас билиитигэр бэриллибитин туһунан бары билэн-истэн олоробут. Онон сибээстээн саҕа тэриллибит «Намкоммунтеплоэнерго» аһаҕас акционернай общество тэрээһинин, үлэтин-хамнаһын туһунан генеральной директор Н.В. Игнатьевы кытта көрсөн

Н.В. Игнатьев: «САҢАЛЫ ДЬАҤАНЫЫБЫТ КӨДЬҮҮСТЭЭХ БУОЛУОҕАР ЭРЭНЭБИТ»

сэһэргэстибит.

— Николай Васильевич, эң салайар тэрилтэн ОДьКХГУП-тан быһааччы дьаһаллан, үбүлэнэн, хааччыллан кэлбит буоллабына, сана сылтан бу боломуочуя «Нам улууһа» МТ бэрилиннэ. Ол туһунан сырдат эрэ.

— Российской Федерация үрдүнэн ОДьКХ салаатыгар үгүс уларыһылар, сана ирдэбиллэр, суолталаах тэрээһиннэр бара тураллар. Ити барыта саҕалы дьаһаныыга, экономияны үрдэтиигэ, реформаны ыытыыга, оптимизацияны киллэриигэ туһуланар. Саха республикатын Президент, правительство бу уларыһыларга сөп түбэһиннэрэн уонна Российской Федерация 131 №-дээх (06.10.2003 с.) «Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации» сокуонугар олобуран, биһиги тэрилтэбитин республика бастакынан пилотнай бырайыак быһытынан улуус бас билиитигэр биэрдэ. Биллэн турар, манньк дьаһаныы үгүс үлэ, кэпсэтии, быһаарсыы кэнииттэн буолла. «Нам улууһа» муниципальной тэрилли, Саха республикатын сиргэ уонна баайга-дуолга сыһыаннаһыларгыгар министерствота, ОДьКХ уонна энергетика министерствота уонна Саха сирин ОДьКХ ГУП тэрилтэтэ — бары сүбэлэһэн, ырытыһан, сөбүлэсиһи түһэрситтэрэ. Оно олобуран, улууска «Намкоммунтеплоэнерго» ААО диэн саҕа тэрилтэни тэрийэр туһунан «Нам улууһа» МТ баһылыга 1237 №-дээх 2011 с. атырдыах ыйын 25 күнүнээҕи дьаһала тахсыбыта. 2011 с. ахсынньы 28 күнүгэр Саха республикатын правительствотын «Намнаафы ОДьКХ ГУП баайы-дуолун, производственной-техничеккэй базатын Нам улууһун бас билиитигэр биэри туһунан» уурааҕа тахсыбыта.

Саҕалы дьаһаныыга кири — олох ирдэбилэ, ол эри сэрэхтээх, дириг ис хоһоонноох дьыала, биһиэхэ, бастакынан саҕалааччыларга, эппиитинэс уонна ирдэбил улахан. Биһиги улууспутугар 547 үлэһиттээх биир улахан тэрилтэ буолабыт. 84 котельнайдаахпыт, олортон 56 гааһынан, атытара чоһунан оттуллаллар.

— Тэрилтэн улууска бэриллибитин дьаһаныыга, үбүлэһиннэ, хааччыллыыга туох сана, соһун уларыһылары киллэрэр былааннааххытый?

— Биһиги муниципальной бас билиигэ кирибиппитинэн, туох баар үшпүтүн-харчытын барытын бэйэбит аттарынан туһанар буолабыт. Онон ааһан-суоттаан үлэлэһиннэ, көдүүһэ суох ороскуоттары сарбыйы-

ыга, хас биирдии үлэһит эппиитинэстээхтик үлэлииритгэр улахан болҕолмто уурулуоҕа. Быһата, үбү-харчыны, баар техничеккэй ресурсаны хайдах туһанарбыттан үлэбит улахан тутулуктаах. Оноуоха, бастатан туран, структурнай подразделениелары, салайар аппаратаы сааһылааһыны ытыахпыт. Ол барыта сокуон чэрчитинэн барыаҕа. Ыллыбыт да үлэ мистэтин сарбыар баҕабыт да, бырааппыт да суох. Быйылгы кыстыгы туорааһынга дири ханнык да сарбыйы тахсыа суоҕа, онтон кэлэр кыстыкка үлэ

матырыйаалбытын сакаастаан баран, үһүнүк күүтэр этибит. Хоту, ыраах улуустар кэнни-лэригтэн, бүтэһик кэриэтэ хааччылларбыт. Сайаапкалаабыт матырыйаалларбыт, техникабыт итэҕэс-быһаҕас кэллэрэ. Туруорсар боппуруостарбыт хас эмэ сүһүбү нөһүөлүүр буоланнар бытааннык быһаарыллалара. Аны төлүүр нолуокпут үргүлдү республикаҕа бара турара, киллэрэр дохуоптун атын тэрилтэ дьаһайара. Билигин үбү бэйэбит дьаһайар, былаанныыр буол-буппутунан, матырыйааллары эрдэттэн булуанан, кыстыкка

сана көрүннэрэ: диспетчериза-

бэлэмнэни, өрөмүөн үлэлэрин хаачыстыбалаахтык кэммитэн кэмигэр ытыахпыт. Хааччылар тэрилтэлэритин кытта ыкса сибээстээхтик үлэлииргэ суоттанабыт. Көдүүһэ суох ороскуоттары аччатыыга үлэлэһиэхпит. Саҕалы дьаһаныыга кирибиппитинэн сибээстээн, үлэ-хамнас үчүгэй өтүгэр уларыһа, быдан сэргэс-сийиз, итинэн хааччыыны тупсуо диэн эрэллээхпит.

— Үлэһиттерин хамнастара үрдүө дуо?

— Ааспыт сылга үлэһиттэр орто хамнастара 18% үрдээбитэ. 2012 с. үлэ биэрээччи уонна үлэһиттэр икки ардыларыгар түһэрситтэр отраслевой сөбүлэһи быһытынан хамнас өссө 15% үрдэтиллиэхтээх. СР сыанаҕа политикатын государственной комитета — РЭК хамнас үрдээһинин 6%-тан таһаарбаккыт диэн этэр. Ол да буоллар, биһиги отраслевой сөбүлэһи уурааҕын тирэх онгостомтук хамнаһы отраслевой сөбүлэһи сөп түбэһэр кээмэйинэн үрдэтини профсоюзтары кытта бииргэ РЭК-ты кытта кэпсэтии ыытар былааннаахпыт.

— Иттиинэн хааччылар тэрилтэлэргит туруктара хайдаһый?

— Инники этиллибитин курдук, улууска 80-тан тахса котельнай үлэлээн тэрилтэлэргэ, олоһор дьизэлэргэ биһиги итинни биэрэбит. Олохтоох салайыны баһылыктарын, тэрилтэлэр салайааччыларын кытта ыкса сибээстээхпит. Саҕатык тутуулар уопсай туруктара байаҕа үчүгэй. Онтон эргэ объекттар, кырдык, туруктара мөлтөһүөрдөр. Түгэнинэн туһанан, манньгы этиэм этэ. Тэрилтэ, дьиз агардас иттигэр система күүһүнэн ээ иттиллибэт. Манна муоста, дьиз үрдэ, түнүктэр онгоһуулар, сабаранна уода бары орооллаахтар. Онон, бу ыйылыбыт көстүүлэри кичэллээхтик өрөмүөннээн, тупсаран, саҕардан биэри эрэйиллэр.

— Николай Васильевич, улускут биир тутуу тэрилтэтин үлэтин-хамнаһын туһунан сийилии сырдаппыкка махтанабын. Саҕалы тэрийиитигит үтүө түмүктэри эрэ аҕаллың. Үлэһиттеригит үлэҕэ эппиитинэстэрэ өссө үрдэтиң, хааччыыгыт тубустун, тэрилтэҕит улускут биир туруктаах үлэлээх тэрилтэтэ буоллун! Барыгытыгар түмсүүлээх үлэни, үгүс ситиһиллэри баҕарабын.

Кэпсэттэ Иннокентий ИВАНОВ

ция, автоматизация кирииллэринэн сибээстээн, улахан сарбыйыта суох, дьаарыстаныы буолуоҕа. Иккиһинэн, урукку сылларга «Коммунтеплогосбыт» туспа тэрилтэнэн үлэһи олоһор буоллабына, быйылгыттан ыла тэрилтэбитигэр отдел быһытынан кирирдэ. Үсүһүнэн, материальной-техничеккэй ресурсаларынан, ПТН матырыйаалларынан, оборудованиенан хааччыллыыны, хими да кэтэспэккэ, бэйэбит ыытар буолабыт. Билигин туһаннаах тэрилтэлэри кытта саҕалы дуоҕа-бар түһэрсиигэ үлэ бара турар. Төрдүһүнэн, материальной-техничеккэй базабытын тупсарарга сороктуанабыт. Саҕа котельнайдары тутууну, специализированнай техниканы ылыны, саҕардыыны былаанныыбыт. Салгыы котельнайдарытыгар саҕа технологичеккэй тэриллэри туруорууга үлэлэһиэхпит.

— Нэһилиэнньэ өңө иһин төлөбүрдэр үүнэ-тэһини суох үрдүөхтэрэ диэн дьиксинэр. Манна туох этиллээххин?

— От ыйын 1 күнүгэр дири итинни туһаныы иһин тариф уларыһа суоҕа. Тарифтары Саха республикатын сыанаҕа политикатын государственной комитетга — региональной энергетичеккэй комиссия (РЭК) онгорор. Биһиги онно олобуран эрэ, өңө төлөбүрүн онгорор бырааптаахпыт.

— Тэрилтэн улуус бас билиитигэр кэлбитинэн, нэһилиэнньэни хааччыыгытөһө тупсуой, бу уларыһытытан улуус, нэһилиэнньэ туту сүүйэрий?

— Мантан инньэ, улуус тэрилтэтэ буолабытынан сибээстээн, республиканы кэтэһэн олоһобупт. Урукку сылларга өрөмүөн үлэтигэр туттуохтаах

«Хаар Айан-2012»

Республикатааҕы «Хаар Айан» күрэхтэһии сүрүн спонсорун, «Колми-95» САО генеральной директора, Ил Түмэн депутата Н.И. Румянцев көмөлөһөөччүтэ, күрэхтэһии тэрийэччилэриттэн биридэстэрэ И.Е. Евстафьев

ЫТЫЛЛАР СИРЭ УЛАРЫЙДА

күрэхтэһии туһунан манньк иһитиннэрдэ:

— Кулун тутар 1 күнүгэр «Хаар Айан» комиссиятын тэрийии туһунан улуус баһылыгын дьаһала тахсыбыта. Председателинэн баһылыгы социальной боппуруостарга солбуйааччы И.Р. Попов аһаҕаста. Кэҕкэ биричинэлэринэн быйылгы күрэхтэһии буолар сирэ уларыйда. Ол курдук, элбэх сир көрөн баран комиссия Бөтүг нэһилигин ипподромугар ыытарга былааннаата. Күрэхтэһии сирэ уларыыбытынан балаһыанньатыгар уларыыһылар киридилэр. Холубур, моһоллор уларыыдылар. Онон сирин бэлэмнээһингэ элбэх үлэ күүтүллэр. «Быйан» ХЭТ хаарын күрдүүтүгэр уруккуттан үлэлэһэр, быйыл кинилэргэ эмиэ эрэнэбит. Директор Р.Е. Окорокков сыл айы көмөлөһөр, быйыл тракторы эрдэттэн биэриэх буолбута. Улуус дьаһалтата уматыгынан көмөлөһүөхтээх. Бөтүгнэ буола-рынан бу нэһилик дьаһалтата эмиэ улахан көмөнү онорохтаах. Баһылык солбуйааччыта Г.П. Маркова эппииттээх, спортиструктор В.Г. Бандеров үлэлэһиэхтээх. Нэһилик олохтоохторо хорчуопканы тэрийиигэ, бөү хомуйууга үлэлэһэр буоллулар.

Быйылгы күрэхтэһиигэ урукку сылларга курдук ветеран суоппардар дьиз кэргэттэрэ аҕаларын, эһэлэрин ааттарынан биричестэри олохтоохтара. Бөтүгтэн төрүттээх, «Намагропромстройга», тутуу тэрилтэлэригэр суоппарынан үлэлээбит Владимир Егорович Лукин дьиз кэргэнэ биричестэри олохтоурга бэлэмнэрин биллэрдилэр. «Хаар Айан» үс төгүллээх чемпиона, Тааттаттан төрүттээх Афанасий Большаков кэриэһигэр аҕата быйыл эмиэ биричестэри олохтоурун туһунан иһитиннэрдэ. Эмиэ Тааттаттан төрүттээх, 33 сыл суоппар ыстаастаах И.Д. Ефремов кэриэһигэр кэргэнэ биричестэри туруорарын туһунан биллэрдэ.

Быйылгы күрэхтэһии биир уратытынан спонсордары, ветеран суоппардар дьиз кэргэттэрин анал оператор уһулуоҕа, интервью ылаҕа. Урукку сылларга ветеран суоппардарга дьиз кэргэттэрэ стэндэ онорон туруораллара. Быйыл эмиэ стэндэлэри онороллоругар баҕарыа этибит.

Бары тэрилтэлэри, чааһынай предпринимателлэри биричестэри олохтоурга спонсордыргытыгар, ас атыһылыр тэрилтэлэри, дьону хорчуопканы тэрийэргэ кыттаргытыгар ыңырабыт. Оттон нэһилиэнньэ сааскы күн кэлэн иттириһинэй күрэхтэһиини дуоһуя көрүө диэн эрэнэбит. Дьону автобустар таһахтара.

Кэпсэттэ В. РЫКУНОВА

Улуус сэбиэтин сессиятыгар

Улуус сэбиэтин депутаттар кулун тутар 1 күнүгэр учараттаах иккис сессияларын ыыттылар. Бу

сессияҕа «Нам улууһа» МТ баһылыга А.И. Ильин «Нам улуусун баһылыгын уонна салалтатын 2011 сыллаах үлэтин туһунан» от-

АРЕНДА САҢА СТАВКАТА БИЭРГЭНИ

чуоттаата. Отчуоттан иһиттэххэ, СР правительствотынан тиэр-диллибит 17 соруудахтан 8 көрдөрүүтэ толоруллубут, 9 көрдөрүү туолбатах. 2010 сылы кытта тэҥнээтэххэ, ынах сүөһү ахсаана 4,1% элбээбит (515 төбө). Онон уопсай ахсаана 13114 төбө тийибит, ол иһигэр ынаҕа 4653 төбө буолбут. Сылгы 8,3% эбиллэн, 10653 төбө тиэрдиллибит. Итинтэн биэтэ 5812 төбө буолбут. Көтөр 2117 төбө тийибит (26,9% элбээбит). Үтү ыаһын 1,6% кыччаабыт. Валовайынан 8845,7 т ыаммыт. Биир ынахтан ыаһын 165 киилэнэн эбиллэн 1901 киилэҕэ тэннэспит.

Ааспыт сылга 4060 т үт туттарылыбыт, 2010 с. көрдөрүүттэн 50 тоннаан кыра. Үтүттэн онгоһуллар бородууксуя инники сылларга ортотунан 676-лыы тонна онгоһуллубут буолларына, 2011 с. 802 т тиэрдиллибит. СР тыа хаһаайыстыбатын министерствотынан былаан 1269 т диэн бэриллибитэ аһара үрдүк буолан толоруллубатах. Арыы 136,5 т онгоһуллан, 2010 сылтан 9,8 т элбээбит. Бурдук 1620 га бааһынара ыһылыбытыттан 1340 гаага хомуллан 493,5 т бурдук кэлбит. 475 гектардаах бааһынаттан 3704 тонна хортуоппуй хостоммут. Килиэби онорон таһаарыы 68,8 тоннаан эбиллибит. Соруудахтар толоруллубатах биричинэлэрин баһаары уонна ыйыгытыларга хоруйдаһын кэнниттэн депутаттар бары кэриэтэ отчуоту ылынарга диэн куластаагылар. Биир депутат туттуна.

Отчуоту исти кэнниттэн «Нам улууһа» МТ бюджетин туһунан» 11-5 №-дээх 29.12.2011 с. күнүнээҕи баһаарыыга уларытылары уонна эбиилэри киллэри, тыа хаһаайыстыбатын бородууксуятын онорон таһаарыыны өйөөһүнгэ СР бюджетиттан бэриллэр субсидияны биэри быраабылаларын, сир учаастагын арендагын ставкаларын, чэпчэтиилэрин (льготаларын) уонна төлөһүн кэмин. «Нам улууһа» МТ депутаттарын улуустааҕы сэбиэтин наһараадаларын туһунан» балаһыанньаны биэргэтиги тустарынан боппуруостары дьүүллэстилэр.

Улуус депутаттара бу сессияҕа баһаары ылыммыттарынан мантан инньэ аренда төлөбүрүн ставката Нам сэлэһиньэтигэр 5%, улуус атын нэһиликтэригэр 2,5% буолар. Холубур, СР правительствотын 541 №-дээх 10.12.2008 с. күнүнээҕи уурааҕынан Нам сэлэһиньэтигэр сир учаастагын (ИЖС) кадастровый сыаната 134 солк. 48 харчы (1 кв.м) буолан турар. Онон аренда сыллааҕы төлөбүр 1000 кв.м (уон суотайга) 7127 солк. 44 харчыга тэҥнэһиэ, 5%-нан баһылыбытынан. Аренда иһин төлөбүр сылга иккитэ киллэриллиэхтээх, ол курдук, муус устар 15 күнүн уонна алтынны 15 күнүн аһарылыбакка. Аренда бэриллибит сир предпринимательствота аһаҕаста буоллаҕарына, 50% чэпчэтиинэн туһаналлар: Аҕа дойдута сүрийитин ветераннара, кинилэргэ көрүллэр льготалар уонна гарантиялар тарҕанар гражданныр, I уонна II группалаах инбэлииттэр, инбэлиит оҕолоох дьиз кэргэттэр, араас сэриллэргэ сылдыһыт ветеранныр, радиация дьайылыртыттан эмсэһэлээбиттэр, геройдар, «Албан аат», «Үлэ Албан аата» уонна «ССРС Сэбиллэнилээх күүстэригэр, Ийэ дойдуга сулууспалааһын иһин» уордьаннар толору кавалердар, толору саастарын ситэ илик үс уонна онтон элбэх оҕолоох ыаллар, консервацияламмыт производственной объектардаах тэрилтэлэр.

Сүрүн боппуруостары сэргэ депутат И.А. Уваровскай «2014 с. спортивнай оонньууларга үчүгэй бэлэмнээх тийэр туһугар ылыла-ылахтары сөп дьаһаллар» уонна депутат С.И. Тоскин «Нам улуусун үөрэтин тэрилтэлэригэр доруобуйа культурагын уруктарын киллэри» тустарынан иһитиннэриилэрин истэн санаа үллэһинилэр.

И. ИВАНОВ

КЭНЧЭЭРИ ЫЧЧАТТАРБЫТ КЭСКИЛЛЭРЭ КЭНЭЭТИН, БИЛИЛЭРЭ ТЭНИЙДИН

Мин Е.П. Сивцев аатынан 2 Хомустаах орто оскуолатыгар 2009 с. директоры научнай үлэҕэ солбуйааччынан үлэли кэлбитим.

Кини олоҕор олус элбэх оскуоланы ааһар эбит. Ол курдук, 2 сыл детсад сэбиэдиссэйинэн, 15 сыл оскуола салайааччытынан, 2 сыл үөрэх управлениетын методиканын, ол иһингэр 4 сыл Нам улуунун «Абитуриент» штабын начальнигынан үлэлээн кэллим. Билигин төһө да улахан коллектив салайааччыта буол-

утарыа суохтаах, төттөрүтүн сана үөрэти хаачыстыбаларын баһылыахтаах, киллэриэхтээх. Нэһилиэк инникитэ ычат туюх сыалынан-соруугунан салайынартыттан быһаччы тутулуктаах. Түбүтүн бары ситимиттэн, ыччат эрэ арыый да сана сүүрэннэргэ, олох сана ирдэбиллэригэр түргэнник ыһыһытыа буолар. Киниэхэ күүс-уох, үлэни кыайымытыа, түргэнник ыһыһы, бэйэлэрин сайыннарыыта баҕа, уопсайынан – туюх баар аныгы рыночнай экономикага

ларбын, олохпут хаамытыа күн аайы тупсан, улларыан иһэр буолан, билибитин өссө да ханата туруохпутун наада. Ис сүрэхпиттэн махтананан мин салайааччы буолан тахсарбар көмөлөспүт, сүбэ-ама буолбут муударай наставниктарбар: Дьяконова В.Н., Дьячкова С.А., Н.Г., Никитина М.М., Игнатова М.С., Ким Е.И., Белолюбская О.С., Павлова А.С., Попова К.К., Степанова П.П., Куличкина В.Д., Шаралов А.Г., Прокопьев А.А., Полякова А.М., Москвитин Н.Н., Макарова М.Г., Сивцев Д.Е., Олесов Т.Т., Артемьев С.М., Алексеев А.С., Никонов С.С., Абрамова Е.А., Юшкова М.Д., Местникова М.Н., Старкова Т.В., Олесов Н.Д. о.да. Мин оскуола директорын эбээһинэтин, өр сылларга үлэлээбит, үгүс элбэх опыттаах Сивцев Дмитрий Евсеевичтан туппутум. Салайар үлэҕэ уонна директоры үөрэх чааһыгар, научнай үлэҕэ солбуйааччынан үлэлээбитим, үлэбин саҕалыырбар миэхэ олус көмөлөспүтэ. Саҥа үлэбин саҕалааһыным, Россия үрдүнэн ытыллыбыт Учуутал сыла биллэриллэн, дьон-сэргэ өрө көтөүллэн, бары тэрээһиннэргэ кыттан, киэн далааһыннаахтык барбыта. Учуутал сыла үгүс үгүс хамсааһыннара олук уурбута, ону тэнгэ бэйэ үлэтин ырытан көрөргө көбүлээбитэ, тулуурдаах, дьулуурдаах, көхтөөх үлэҕэ түмүктэ, Учуутал аатын-суолун үрдэтигэ ытыллыбыт үлэ сыалын сиппитэ. Биһиги оскуолабыт учууталлара Интернет информационай ресурстарын үлэлэригэр көдүүстээхтик туһаммытара хаһыс да сыла буолла. Ол курдук, локальнай компьютернай ситим баар буолла, скайп уонна электроннай почталар үлэлиллэр, информационай технологиялар оскуолаҕа буолар мероприятиялары ытытыа, кылаас чаастарыгар, уруоктарга, педсоветтарга туттлаллар. Учуутал сылыгар саҕаламмыт бары үтүө дьыалаар салгыт сайдан, күннээҕи олохтутулар бигэттик киридиннэр, инникитин да кэскиллээх хамсааһыннары олоххо киллэрэргэ олохтоохтук толкуйдаан, көрөөттүк ылсан, биер өйүнөн-санаанан салайтаран үлэлиэтин, үтүө түмүктэр сүргэбитин көтөхтүүннэр, үөрүүтүн үрдэттиннэр.

Билигин оскуолаҕа үөрэтигэ наһаа элбэх информационай билиэххэ, өйдүөххэ уонна ону бэйэ үлэтигэр сатабыллаахтык туһанаахха наада. Оскуола санаттан сананы киллэрини

ураты туһалаах хаачыстыбалар бааллар. Ол гынан баран, билигин ыччаттан «дэриэбинэни сайыннарар туһугар» инникитэ барыны күүтүү, кинилэри иити, үөрэти, доруобай, культурнай, чөл куттаах дьон буола сайдыларыгар элбэх сыраны уруоохха наада. Түбүтүн оскуола дэриэбинэ киинэ буоларын быһытынан, оҕону кини быһытынан этэнгэ олохторугар уонна үлэһит буолан тахсарыгар, ханнык баҕарар түгэнгэ санаатын түһэрбэт, араас хайысхалаах саҥа көлүөнэ сири бас билээчилэри, туһанааччылары иитэн-үөрэтэн таһаарыахтаах.

Биһиги 2 Хомустаахпыт урут-уруккуттан оҕуруот аһынан дьарыктанар, улууска, республикаҕа киэнник биллибит нэһилиэк буолар. 3 бүтэһик сылы ырытан көрөр буоллаахха: нэһилиэк үлэҕэ суох киһи ахсаана үрдэнэ, тыа хаһаайыстыбатын бородуксуйата аһыаан, нэһилиэккэ социальнай-экономическай таһыма намтаан, оҕолор доруобуйалара мөлтөөн, ыччат тыа хаһаайыстыбатын үлэтигэр сыстынан баҕарбата, тыа хайа-айыстыбатын үлэҕэ ыараан иһэрэ буолар. Онон сиэттэрэн, тыа үөрэнээччилэрин агро-технологическай сатабылларын үрдэтэн, инникитин үрдүк таһымнаах, бэйэлэрин дойдularын хаһаайытара буола үүнэллэригэр агрооскуола улахан көдүүстээх дии саныыбыт. Оскуола инникитин «Приобщение учащихся к сельскохозяйственному труду через агротехнологическое образование» диин инновационай программанан үлэлиир былааннаах. Бу программа биер сүрүн хайысхатынан – кэмнэри сибээстээн буолар. Ол курдук, программа сыалынан аныгы олох урут-уруккуттан баар үгэстэри сөргүтэн, тыа хаһаайыстыбатын үлэтигэр иитиригэр наадыһыны, нэһилиэк социальнай-экономическай сайдытын соруктарын толорор, сайыннарар үөрэтигэр сөп түбэһэн, хас биридии оҕо туһуланан үөрэти буолар. Оскуола үөрэнээччилэрэ араас хайысхалары интэриэһтэрэ: ол курдук зоотехния, ветеринария, ат сүүрдүү, норуот маастардара, уустар, оҕуруот аһын үүннэри. Программа чэрчитинэн оҕолор эбии үөрэнэн, оскуоланы алын профессиональнай идэлээх бүтэриэхтэрэ. Саҥардыллыбыт үөрэх ситимэ, оскуоланы бүтэрээччилэри олоххо бэлэмниэххэ; хас биридии үөрэнээччи идэтин сөптөөхтүк

талан, тыа хаһаайыстыбатын үлэтин научнай төрүккэ сыһыарыа; чөл куттаах олохтоох, доруобуйалара бөбүргүө; норуот итэҕэллэригэр олохтун иити үлэҕэ күүһүрүү; инники идэлэригэр уонна сирдэригэр дьыннээх хаһаайын курдук сананар хаачыстыбалары интэриэс.

80 сыл устата үгүс элбэх хайысхалаах оскуола үлэҕэ, сайлан кэлбит дьонтон олус тутулуктаах. Ол курдук, 1978 с. оскуоланы сайлан кэлбит Кузьмин А.А. оскуола материалнай-технической базата хангырыгар билигин да күүскө буола сылдьар. 1984 с. үлэлээбит Габышев Г.Ф., улууска бастакы фермерскэй оскуоланы тэрийбит директор, билигин сана саҕалаан иһэр агрооскуола буолар үлэбитигэр сүбэ-ама биэриэ диин бүк эрэллээхпин. 1996 с. үлэлээбит Олесов Н.Д. билигин бэйэтин идэтинэн үлэлээн, саха тылын уонна литературатын учууталынан оҕолору улуус, республика, Россия таһымнаах таһаарар кыахтаах учуутал. 2000 с. директорынан үлэлээбит Слепцов Н.В. аан бастаан оскуола иһинэн попечительскай совет тэрийбитэ, билигин Николай Владимирович бэйэтэ оскуола бочуоттаах попечителэ. Ону таһынан, «2000 үтүө дьыала» бүтүн республикатааҕы хамсааһынынан сана эстетическай киин аһыллыбыта. Оскуола «Адаптивная модель сельской школы с эстетико-прикладным уклоном» диин экспериментальнай площадка статуһун ылбыта. 2003 с. Сивцев Д.Е. директор буолуоҕуттан сана оскуоланы туттары уонна дэриэбинэни үөһэ көһөрүү туһунан боппуруостары президент, правительство иннигэр элбэхтик туруорсубута. Дмитрий Евсеевич өгөтүнэн 156 миэстэлээх оскуола прога бигэрэммитэ уонна 2011 с. тутууга саҕаламмыта. Ону таһынан, кырдыаҕас директор, Дмитрий Евсеевич аҕатын Сивцев Е.П. аата оскуолаҕа интэриэһитэ эмиэ биер улахан суолталаах. Билигин кинилэр саҕалаабыт үлэлэрин мин салгыыр үтүө чыска тигистим. Бэйэм төрөөбүт нэһилиэкпэр, үөрэммит оскуолабар үлэли кэлбиппиттэн киэн туттабын.

Кырдыаҕас оскуолабыт барансан сылаас эркин үгүс элбэх опыттаах учууталлар, үөрэнээччилэри үрдүк чыпчаалга таһаартаата. Билии сырдык уята буолбут төрөөбүт оскуолабын, педколлектив, техуһуһуһу, үөрэнээччилэри, төрөппүттэри юбилейинэн эвэрдэлибин! Баҕарарын үгүс үгүмэн сылларга сайдыһыны, үөрэтирини, кэнчээри ыччаттарбыт кэскиллэрэ кэнгээтин, билиилэрэ тэнийдин!

М.Г. ПЕРМЯКОВА,
оскуола директора,
СР үөрэтиритин туйгуна

ВЗАИМОСВЯЗЬ ПЕДАГОГОВ И РОДИТЕЛЕЙ

Школа – это страна, о которой человек будет вспоминать всю свою жизнь, и как он проживет в этой стране, весело или грустно, такими и останутся о ней его воспоминания. Семья и школа – это два основных равноправных субъекта социального воспитания ребенка в период детства и отрочества. С целью повысить ответственность родителей за воспитание детей и приблизить семью к школе действует родительский комитет. Основная задача родительского комитета нашей школы – содействовать школе в обучении и воспитании детей. Деятельность родительского комитета осуществляется по плану, составленному в соответствии с планом учебно-воспитательной работы школы. Родительские тройки классов – активные помощники классных руководителей.

Ежегодно с большим азартом и выдумкой проводятся традиционные мероприятия с участием родителей: «День Матери» с конкурсами и поздравительными номерами; акция «Аһымал» материальная помощь для учащихся и многодетных семей; внутришкольная ярмарка; день открытых дверей для родителей с посещением уроков и внеклассных мероприятий; новогодний вечер родителей для учащихся с развлекательными играми и конкурсами; для мальчиков начальных классов конкурс «Урун Уолан», для старшеклассников «Мистер школы»; для девочек начальных классов «Сааскылаана Куо», для старшеклассниц «Кэрэчээнэ Куо», «Туйаарыма Куо»; в начальных классах конкурс «Аман өс – аҕа уонна уол»; конкурс «Мама, папа и я – читающая семья» о формировании читательской среды в кругу семьи; ко Дню защиты детей проводится национальный праздник ысыах. Классные руководители, родители принимают активное участие в подготовке своих детей к этим мероприятиям.

Наши родители проводят кружки: драмкружок «Дьулуур» (рук. Максимова Л.А.) – неоднократные дипломанты республиканских и улусных конкурсов «Дьэбэрэн» с командой КВН учащихся нашей школы «ТОК-СОК»; фольклор (рук. Колесова А.И.) – номинанты республиканских, улусных и наследных конкурсов; конкурс «Стручкова Э.Е.» – победители республиканских, улусных и наследных конкурсов; вокальный ансамбль «Кэскил» (рук. Меркулов А.П.) занял III место в улусном конкурсе патриотических песен; стрельба «Бэргэн» (рук. Быскасов И.И.) – призеры улусных соревнований, танцевальный (рук. Олесова Н.Н.) – лауреаты улусных конкурсов; бисероплетение (рук. Филиппова М.Г.).

С 2010 года в школе проводится конференция «Сивцевские чтения» с целью пропаганды и изучения методов народной педагогики, где наши педагоги и родители выступают с докладами о воспитании в семейных традициях. Степанова С.С. «Уол оҕону иити»; Маркова Л.Р. «Оҕону дьэ кэргэнгэ иити»; Ширяева В.В. «Оҕону кэрэ эйгэҕэ иити»; Колесова А.И. «Оҕону айылҕалыын алтыһынар»; Филиппова М.Г. «Формы воспитания детей-сирот и детей, оставшихся без попечения, в семье Филипповых»; Олесова М.Д. «Бисер»; Трапезникова С.В. «Бэйэ холобурун оҕону иити»; Егорова А.И. «Дьэ кэргэнгэ оҕону иити-үөрэти»; Меркулов А.П. «Дьэ кэргэн – оҕо үүнэр-сайдар биһигэ»; Протопопова С.С. «Бэйэ холобурун оҕону үлэҕэ иити»; Окомова У.Н. «Дьэ кэргэнгэ оҕону дьарыктаах буоларга иити»; Протопопова Т.И. «Роль родителей в трудовом воспитании ребенка».

Во 2 Хомустаахской средней школе инициативно работают социальные педагог школы Аргунова И.В. и педагог-психолог Габышева Е.Ф. Они являются помощниками родителей в воспитании детей и активизируют внутренние ресурсы семьи, вовлекают родителей в воспитательный процесс через участие родителей в работе школы, в работе с детьми девиантного поведения, с неблагополучными семьями; через проведение совместных творческих дел, Дней открытых дверей, разъяснительную работу по вопросам правопорядка и правил ЗОЖ. Ежегодно организуются встречи с медиками, работниками правоохранительных органов с целью профилактики правонарушений, табакокурения и других антисоциальных явлений.

Совет отцов «Ситим» работает по направлению повышения престижа отца в воспитании детей в семье. Отцы обладают большим педагогическим потенциалом – это их физические данные, широта общения, специфика занятий, близость к технике, спорту, политике, философии и т.д. Вошло в традицию проводить совместную рыбалку отцов, педагогов и учащихся с целью обучения методам и секретам, умениям и навыкам охотиться и рыбачить, соблюдению бытовых охоты. Ко дню защитника Отечества провели общенаследный конкурс «Аҕа уонна уол» в целях пропаганды здорового образа жизни, патриотического воспитания, укрепления силы воли. Было очень увлекательное и зрелищное мероприятие, воспитательная сила которого огромна: здесь и здоровый дух соперничества, и гордость отца за сына, сына – за отца, и любовь к спорту, и сближение школы и семьи.

Таким образом, в нашем наследе воспитание детей постепенно превращается в сферу, объединяющую интересы всех учителей, родителей (семей) и общественности (сельский социум). Педагоги в отношении родителей проводят доброжелательную политику включения в различные образовательные процессы. Результат этой деятельности – родители, общественность являются реальными партнерами школы.

М.Г. ФИЛИПОВА,
председатель родительского комитета

ОҔО ОЛОХХО МИЭСТЭТИН БУЛАРА – ИИТИИ СҮРҮН СОРУГА

Хас сарсыарда аайы оҕо-аймах күүс-уох мунньунан, доҕотторун кытта көрсөөрү, билиилэрин хангатаары оскуола-ларьгар хомуналлар. Бу кэм учууталларга, салайааччыларга эмиэ долгутауулаах, туһунан түбүктээх. Оҕо сааһым ыра санаатын толорон, туюх эрэ сана сүүрээни тобулаары, сырдыкка-кэрэҕэ уһуйаары, билигин хас күн аайы оскуола аанын аһабын. Дьоллоох оҕо сааһым ааспыт төрөөбүт дойдубар, үөрэммит, кынаттанан тахсыбыт оскуолабар бу үөрэх дьылыттан директоры иитэр үлэҕэ солбуйааччынан үлэбин саҕалаатым. Эдэр, сана үлэлээн эрэр киниэхэ улахан эппиэтинэстээх, үгүс ыраахаттардаах, ол эрэн олус интэриэһинэй үлэ эбит диин тутта өйдөөбүтүм.

Оскуолабыт коллектив-

выгар директоры иитэр үлэҕэ солбуйааччынан өр кэмгэ үлэлээбит Юшкова М.Д., Старкова Т.В., Олесов Н.Д. билигин да оҕо-аймах туһугар үлэли-хамсыы сылдьаллар. Кинилэр миигин үөрөппит учууталлар, аны билигин үлэбэр сүрүн сирдэтирим, сүбөһиттирим.

Иитэр үлэ оскуолаҕа түгэҕэ көстүбэт, кэмэ-кэрдиһэ биллибэт үлэ буолар. Оҕону, ыччаты иити, билигин кэмгэ, бастакы күөнгэ турар буолла. Кини кини быһытынан сөптөөхтүк итиллэр тахсарын, олх араас очурдарыгар овустарбакка, олоххо миэстэтин буларыт иити сүрүн соруугунан үлэтибин. Сүрүн сыалбытынан оҕону иитиигэ, учуутал-үөрэнээччи-төрөппүт-общественность ороолларын ситимниргэ дьулуһабыт. Ол курдук, кылаас коллективын

тутаах сирдэти – кылаас салайааччыта. Алын сүһүөх учууталлара, Саха республикатын үөрэтиритин туйгунара: Пестрякова З.Н., Кривошапкина М.Х., Ксенофонтова З.С., Рожина Я.П. хас биридии оҕо билии киэн эйгэтигэр бастакы үктэллэрин олукутуулар. Кылаас таһынан үлэригэр айымнылаахтык сыһыаннаһан, санаттан сана ньымамы туһанан, ымпыгар-чымыгар тийиэ бэлэмнэнэн оҕо, төрөппүт интэриэһин күүскэ тардаллар. Оскуола эдэр учууталларыгар тус-туһунан суоллаах-иистээх, үрдүк таһымнаах учууталлар үлэлэрэ үгүс холобур буолар.

Ортоку уонна үрдүкү кылаас салайааччылары Слепцова А.Р., Маркова Л.Р., Габышева Е.Ф., Сивцева Н.И., Местникова В.С., Быскасов И.И., Охлопков

О.А., Николаева А.Е. эмиэ бэйэлэрэ тус-туһунан хайысханан үлэлиллэр. Ол курдук, опыттаах учууталлар Маркова Л.Р., Габышева Е.Ф. төрөппүтү кытта күүскэ ылсан кылаастарын салайаллар. Эдэр учууталлар Местникова В.С., Николаева А.Е., Охлопков О.А. бэйэлэрэ толук куйдаан, оҕолорун сөптөөхтүк салайаннар, оскуола иһинэн биригэн-биир сонун тэрээһиннэри ытталлар. Слепцова А.Р. кылаас чааһыгар нэһилиэк үлэһит дьонун ыгыран, кинилэр үлэлэрин, дьобурдарын сырдатан иитэр үлэтигэр тирэх оностор. Опыттаах учуутал Сивцева Н.И. кылааһын оҕолоругар бэйэни салайыныыга күүскэ үлэлэһэр. Оттон Быскасов И.И. туох эрэ саганы, сонуну тобулан спортивнай хайысханан үөрэнээччилэрин түмэ тардар.

Саха оҕотун дьобура элбэх, барыга бары сыһыаннаах. Кини уруһуйдуур, хоһоон-кэпсээн суруйар, үгкүүлүүр, ыллыыр, уһанар, иистэнэр. Оскуола

бэйэлэрэ толук куйдаан онгорор дьобурдарын сайыннарарга, дьонно сырдатарга кыах биэрэбит. Ол курдук, оскуола Саха дьылын бырааһынныгар «Герой года», «Харыйачаан» дьин онорук күрээтин сылын аайы ытытталлар. Быйылгы үерэх дьылыгар «Харыйачаан-2012» улуустаагы күрэххэ үөрүүнү кытта көхтөөхтүк кыттан Быскасова Туйаара, Христофоров Лена оҕоһуктарынан 3 м. ыллылар. 8 кыл. коллектива «Лучшая коллективная работа», Осипов Эрэл «Лучшая оригинальная работа» номинациялар хаһаайыттарга буоллулар. Маны таһынан, учууталлар Сивцева Н.И. «Ай-тик», «Көмүс иннэ», эдэр учуутал Осипов В.П. «Сатабыл», Старков А.П. «Дьэрэй», Слепцова А.Р. «Мир искусства» куруһуоктары салайан үлэлэтэллэр.

Эти-хааны чэбдигирдэр, эрчийэр, чөл олоху пропагандалыыр сыаллаах-соруктаах спортивной секциялары Россия-

«Лучший командир» номинация кыайылыааҕа буолла. Оттон улуустаагы «Аман өс», «Биир иллээх дьыэ кэргэнгэ» хоһоон ааҕааччыларын күрээбэр, кылаас салайааччыта Пестрякова З.Н. бэлэмнээһининэн, 1 кыл. үөрэнээччилэрэ Захаров Коля, Марков Ваня 1 м. ылан кыайан-хотон кэллилэр. Бу оҕолор кыра кылаасан ааҕыыга ситиһиллэрэ төрөппүттэрин, учууталларын, нэһилигин дьонун киэн туттууга буолла.

Оҕо айар, санаатын сатаан сааһылаан суруйар, этэр-санарар, саҕа көрүүлэри чинчийэр дьобурдарын эрчийэр сыаллаах-соруктаах эмиэ үлэлибит. Ол курдук, опыттаах учууталлар Сивцева Н.И., Олесов Н.Д., Абрамова Е.А., Юшкова М.Д., Местникова В.С. оҕолору араас хайысханан дьарыктыылар. Быйыл улуустаагы оҕо дьобурун сайыннарар «Сайды» киинэ тэрийбит «Мин уллуһум – мин дьылдам» айар үлэ күрээбэр Олесов Н.Д., Сивцева Н.И. бэлэмнээннэр, Пестрякова Сайаана, Протопопова Дайаана, Рожин Ян ситиһиллээхтик кытыннылар.

90-с сыллартан республикага тийэ тахсыбыт «Дьэрэнкэй» үгкүү-ырыа ансамбыла биһиги көлүөнэни элбэххэ угуйбута. Салайааччыларынан республикага, улууска биллэр мелодист Старков А.П., Старкова Т.В. буолаллар. Бу үгкүү ансамбыла быйыл эмиэ иккистээн тэриллэн, элбэх оҕону, төрөппүтү үөртэ. Бу кылаас таһынан дьарыктар, араас хабааннаах тэрээһиннэр оҕо айылҕаттан бэриллбит тус кыаһын таба тайанан, олоххо сөптөөх суолун булунарыгар көмөлөһөр, бэйэтэ олоһор са-табыллаахтык туһанарыгар угуйар сыаллаах-соруктаах тэриллэн үлэлиллэр.

Омук бааһа – ыал. Судаарыстыба таһымыгар ыал, ийэ, ара буолууну, оҕо аймагы өйүүр, дьыэ кэргэн үгэстэрин туруругар араас программалар олоххо киирдилэр. Тус бэйэм арыһах ый үлэлээн баран, билинги кэмнэ оҕону иитиигэ оскуола эрэ буолбакка, төрөппүттэр, нэһилиэк дьонно бары бүтүүн ылсан үлэстэхпитинэ табыллар курдук. «Дьыэ кэргэн – омук сайдар утумун биир ураты тирээ» дьин бэлиэтиллэр. Ол да иһин, хас биридии ыччат омук кэскилэ буоларын өйдөөн, норуотун дьылбатын туһунан толуктуйдуу улаагыахтаах. Оттон оҕону иитиигэ төрөппүт оруола инники сылдыар. Оҕо уйулдатын туругун үөрэтэр, кэтиир, сөптөөх кэмнэ көмөлөһөр, төрөппүткэ сүбэ-ама биэрэр – иити үлэтин эмиэ биир сүрүн хайысхата. Бу хайысханан психолог-педагог Е.Ф. Габышева, социальная педагог И.В. Аргунова, «Көмүөл» төрөппүт комитетын председателинэн Филиппова М.Г. ыкса сибээстээхтик үлэлиллэр.

Оскуолабыт интернаттарга 25 оҕо олонор үөрэнэр. Интернат иитээччилэрэ Олесова М.Д., Старкова У.А., үлэһиттэрэ бэйэлэрэ эмиэ туһунан ыланнаах, сыаллаах-соруктаах үлэлиллэр. Оҕолор бэйэлэрин дьыэлэрин курдук сананан, иллээх, биир дьыэ кэргэн курдук олороллор.

Үгэс буолбут «Учуутал күнэ», «Күн күбэй ийэбэр махта», төрөппүттэр ыгар Саҕа дьыл, «Урун Уолан», «Аҕа уонна уол», «Сааскылаана Куо», «Кэрэчээнэ Куо», «Туйаарыма Куо», «Книжки-малышки», «Слет лучших», «Сивцевскэй ааҕылар», «Инникигэ харды», «Аһымал» акция, «Хомуस्ताаһым сулустара», «Кибер-спорт», «Аһаҕас аан», «Ступеньки в науку», «Туристический слет», Оҕо көмүскэлин күнүгэр ыһах о.да. тэрээһиннэр сыллата ытылаллар.

Н.А. КОПЫРИНА,
директоры иитэр үлэ
солбуйааччы

ҮЛЭБИТ ТАҕААРЫЫЛААХ

Быйыл биһиги оскуолабыт 80 сыллаах үбүлүөйүн бэлиэтиир. Ол чэрчитинэн оскуола иитэр – үөрэтэр үлэтэ сүрүннээн, араас хайысханан ытытталлар. Оскуола «Дифференциация и индивидуализация обучения и воспитания через внедрение современных развивающих технологий» проблема тула үлэтин түмэр. Билинги сайдыылаах кэмнэ саҕа сайдыылаах технологиялары киллэри, туттуу кэмигэр оскуола учууталлара үөрэти – иити систематыгар хас биридии оҕо дьобурун, сатабылын сайыннарар сыалтан киэн хайысхалаах үлэни ытталлар. Интернет киэнник туһанарга үөрэннилэр, араас хайысхалаах Бүтүн Россиятаагы конкурстарга маассабайдык кытталлар, интернет программаларын баһылаатылар.

Быйылгы үерэх дьылыгар оскуола үрдүнэн 122 оҕо үөрэнэр. 2011-2012 үерэх сылын анарын түмүгүнэн, оскуола үөрэнээччилэрэ 100 % ситистилэр, үерэх хаачыстыбата – 56,6 %. Оскуола үрдүнэн 10 үерэх туйуннара, 54 – «4», «5» сыанаҕа үөрэнэллэр.

Үөрэхтээһин саҕа сүүрээһинэн республика оскуолаларыгар ФГОС киириитэ буолла. Биһиги оскуолабытыгар бастакы кылаас ФГОС-ка эмиэ киирдэ. Бу кылааһы СР үөрэҕириитин туйгуна, үрдүк категориялаах, опыттаах учуутал Пестрякова З.Н. салайар. Кылааска 9 оҕо саҕа стандартка киирэн үөрэнэр, сайдар, иитиллэр.

Оскуола 22 учууталлаах. 4 учуутал үрдүк категориялаах: Абрамова Е.А. – саха тыла уонна литература, Пестрякова З.Н. – алын сүһүөх, Рожина Я.П. – алын сүһүөх, Маркова Л.Р. – математика. 8 учуутал – бастакы категориялаах. Эдэр учууталлар ахсааннара сылтан сыл элбиэр. Оскуолаҕа опыттаах педагогтар Габышева Е.Ф. педагог-психологунан, Аргунова И.В. социальной педагогунан үлэлиллэр.

Билинги сайдыылаах олоххо, хас биридии киһиэхэ эппиэттээх кэмнэ оскуола өйүн-санаатын түмэр киининэн библиотека буолар. Библиотекарынан опыттаах педагог Ширияева В.И. үүнээнтэһиннээн үлэлиир, үөрэнэр учебниктарынан, пособиеларынан хааччылар. Эбии атын источниктары була-тала олоһор, киэн хайысхалаах үлэни тэрийэн ыттар.

Оскуола, социальная өтүлэринэн учуоттаан, учаастактан сылдыар оҕолору интернаттын хааччылар. Интернат сэбиэдиссэйинэн кэксэ сылларга Олесова М.Д. үрдүк таһаарыылаахтык үлэлиир. Эдэр педагог Старкова У.А. иитээччинэн быйыл үлэтин саҕалаата.

Быйылгы үерэх сылыгар учууталлар бэйэлэрин педагогическай таһымнарын үрдэтэн, проблемнай, фундаментальной курстарга маассабайдык сырыттылар. 9 учуутал фундаментальной курсу барда. Учууталлар сылын аайы бэйэлэрин опыттарын улууска, республикага таргатаалара биһирэнэр. Быйылгы үерэх сылыгар бастакы сүһүөх учууталлара, улуустаагы Попова Н.С. аатынан ытытыллыбыт педагогическай ааҕыларга ситиһилээхтик кытыннылар. Кривошапкина М.Х. «Тулалыыр эйгэ» харыскал үөрэ» дакылаатынан кыттан 2 миэстэни ылла, Пестрякова З.Н. «Алын кылаас оҕолорун үөрэтиигэ олонхону туһанын ыһымалара» дакылаатынан кыттан 3 миэстэни ылла. Быйылгы үерэх дьылыгар 12 учуутал аттестацияны бардылар.

Бүтүн Россиятаагы предметнэй олимпиадаларга 1-2 турга кытыныны ылыбыт, сэмэй ситиһиллээхпит. 1 турга – 87 % кытыныныбыт. 2 турга – муниципальная көрүүгэ нуучча тылыгар 8 кыл. үөрэнээччигэ Трапезникова Сайына 3 м. ылла (Юшкова М.Д.), нуучча тылыгар 10 кыл. үөрэнээччигэ Слепцова Наташа 2 м. (Местникова В.С.).

«Инникигэ харды» научнай – практической конференцияга 9 дакылаат киирбитэ. 10 кыл. үөрэнээччигэ Протопопова Ньургуяна «Задачи по математике с практическим содержанием» үлэтэ улууска 3 м. ылла. Сылын аайы М.К.Аммосов аатынан ХИФУ олимпиадаларыгар кытыттыбыт. Саха литературатыгар 10 кыл. үөрэнээччилэрэ Слепцова Наташа, Олесова Саргы ситиһилээхтик кыттан, 2 турга аастылар; 11 кыл. үөрэнээччилэрэ Меркулов Аян, Иванова Роза үрдүк көрдөрүүлээх 2 турга аастылар. Кэники сылларга международнай, Бүтүн Россиятаагы предметнэй конкурстарга кизник кыттар буоллубут, ол курдук: «Русский медвежонок», «Золотое руно», «Кенгуру», «ЧиП» уонна «КИТ».

Сылын аайы үгэскэ кубулуйбут предметнэй нэдиэлэлэр былааннаахтык ытылаллар. Быйылгы үерэх дьылыгар 5 методическай холбоһук тэрээһиннээхтик үлэлээн кэллэ. Нэдиэлэлэр чэрчилэринэн, араас хайысхалаах кылаас таһынаагы көрүүлэр, конкурстар, араас биэчэрдэр тэриллэн ытылаллар. Бу тэрээһиннэргэ саха уонна нуучча тылын учууталлара Абрамова Е.А., Юшкова М.Д. информационнай технологияны туһанан, үрдүк таһымнаах интегрированной аһаҕас уруогу ыттан, бэйэлэрин баай опыттарын биир идэлээхтэрин кытта атастастылар, ону тэнэ эдэр учууталлар саҕа көрүүлээх, баай киэн ис хоһоонноох уруоктары саҕа технологиялары туһанан көрдөрбүттэрэ кэрэхсэбиллээх.

Биһиги выпускниктарбыт сылын аайы ГИА, ЕГЭ экзаменнарын ситиһилээхтик туттараннар, салгыы баҕалаах орто уонна үрдүк үерэх кыһаларыгар киирэн үөрэнэллэрэ сылын аайы эбиллэн иһэр.

Быйылгы үерэх дьылыгар иннибитигэр элбэх соруктар күүтэллэр. Инникибит сырдык, кэрэ, кэскиллээх. Саҕа оскуола саҕа саҕаҕар арыһан, өссө сайыннан үлэлээһин, иити – үөрэти буолар. Хас биридии учуутал, үөрэнээччи бэйэтин ытык иэһин өйдөөн үлэлиирэ, үөрэнэрэ, сайдара, сайыннарара күүтүллэр.

И.Ф. ЮШКОВА,

директоры үерэх чааһыгар солбуйааччы

ОСКУОЛАБАР

Ытык бэлиэ күнүнэн, үбүлүөйдээх сылынан Бүрүөн – нөргүй буолуохтун, Тапталаах оскуолам. Кэллим бүгүн дьонун ааккар Сүгүрүйэ – махтана, Истин – сылаас тылынан Эбэрдэбин тиэрдэри. Уруйдан өрөгөй күнүнэн, Оҕо саас биһигэ – оскуолам! Сырдыкка – кэрэҕэ уһуйбут, Үөрөспит оскуолам барарсан. Бүтэһик чуорааммыт күнүгэр

Алгыс тыл бастыгын анаанчын Олох киэн аартыгар атаардын. Үөрэххэ – билиигэ дьулуурдаах, Үүнэргэ – сайдарга аналлаах, Кэчээри ыччаккын уһуйа, Үйэ – саас тухары айхаллан! Кэхтибэт, кырдыгы бат кыһабыт Өрүүтүн күндүгүн биһиэхэ, Ханна да тийдэрбит өрүүтүн Ахтабыт, саныбыт эйигин.

Лидия ПЕСТРЯКОВА

ЫҤЫРЭХ ТЫЛЛАХ

РФ уопсай үөрэхтээһинин бочуоттаах үлэһитэ, үрдүк категориялаах педагог, Саха республикатын үөрэҕириитин туйгуна, Түбэ орто оскуолатын география учуутала **МАРИЯ АНДРЕЕВНА ГУЛЯЕВНА** үлэбэ уһуйуллубутун үйэ аңардаах юбилейынан ис сүрэхтэн итиитик-истинник эбэрдэлибит. Күнтэн күн билиигэ-көрүүгэ ахсаабат кыһамньын, эппиэттэстээх сыһыанын, үөрэх эйгэтигэр энкилэ суох кылаатын, инники олох кэрэхэлэнэригэр олук уурсарын иһин биһиги истин махтал тылларын аныбыт, киэн туттабыт, үрдүктүк сыаналыбыт.

*Бастың санаа барҕара,
Саргылаах санаа салалла,
Кэрэ санаа кэскиллэнэ,
Ыра санаа туола туруохтун –
диэн алгыс тылбытын тиэрдэбит.*

Түбэ орто оскуолатын коллектива

Бу сааскы күн сириҥ көрбүт кэрэ-бэлиэ күннэриҥ күндү юбилейдарыгыҥ, ытыктыгыр ветеранарыгыҥ **СЛЕПЦОВА АНАСТАСИЯ СТЕПАНОВНА** 70 сааһын, **КОЛЕСОВА АННА НИКОЛАЕВНА** 65 сааһын туолбуттарынан эбэрдэлибит!

Эһиги училищеҕа үлэлиир кэмгитигэр ыраас суобастаахтык үлэлээн биригэ үлэлиир дьоннук дьин чэхчы махталларын ылбыккыт, иитэр-үөрэтэр устудьоннарбыгыр киэн-холку майгыгытынан үтүө холобур буолбуккут. Сыралаах үлэбитинэн училище чэчири сайдарыгар күүс-көмө буолбуккутун сыаналаан, киэн туттан туран дьоллоох түгэниҥ туһанан барҕа махталбытын, ити-истин эбэрдэбитин, үтүө санаа үтүмэни тиэрдэбит! Баҕарабыт эһиэхэ, үтүө-мааны дьоммутугар, элбэх үөрүүнү, оҕолоргут, сиэннэригит тапталларыгар угуттанан сымнаҕас, дьоллоох олоҕу! Билэр дьоннук ытыктабыллара, барҕа махталлара, үтүө санаалара арчы буола турдун, өрүү үөрүү, ил-эйэ, дьол эрэ эһиги олох-хутугар тосхойдун!

Эбэрдэни кытта Нам педагогической колледжын коллектива

Биригэ үлэлиир коллегабыгыҥ, СР үтүөлээх учууталың **АЛЕКСАНДРА АФАНАСЬЕВНА ВИНУКUROVНА** 50 сааскын туолбут айхаллаах бэлиэ күнүгүнэн, дьонун-мааны үбүлүөйгүнэн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Баҕарабыт Эһиэхэ үтүө доруобуйаны, сир үрдүгэр туох баар үчүгэйи, эйэлээх, уһун, чаҕылхай олоҕу, олоххор, үлэбэр өссө да үрдүк ситиһиэлэри.

Эбэрдэни кытта И.Е. Винокуров аатынан Хатын Арыы орто оскуолата

Күндү убаастыыр учууталбыгыгар, РФ үөрэҕириитин туйгуна, Учууталлар учууталлара **ВИНОКУРОВА МАРИЯ ГРИГОРЬЕВНА** 60 сааскын туолар үбүлүөйдээх кэрэ-бэлиэ күнүгүнэн, 1992 сыллаахха Хамаҕатта орто оскуолатын 11 «б» кылааһын бүтэрбит оҕолорун ити-истин эбэрдэбитин тиэрдэбит!

Күндү учууталыгы, барыгыт туһугар ахсаабат кыһамньын, сүбэ-амаҥ, куруутун тирэх-өйбүл буоларың иһин мунура суох махтанабыт. Тапталлаах учууталыгы Мария Григорьевна, баҕарабыт Эһиэхэ былыта суох ыраас халлааны, чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, чугас дьонун сылаас тапталларынан кынаттанан мэлдьи үөрэ-көтө сырыт.

Хамаҕатта нэһилиэгин олохтоохторун, Салбан нэһилиэгин уонна Нам улууһун бочуоттаах олохтообун, үлэ ветераның **Аргунов Николай Афанасьевич**, олоҕун доҕоро, тапталлаах кэргэнэ **Аргунова Анна Даниловна** ыһын, оскуола иннинээҕи саастаах оҕолору иитиигэ үлэ ветеранының, дьоллорун холбоон ыал буолбуттара 50 сыла туолуутун бэлиэтиир көмүс сыбаайбаларың күнүнэн итиитик-истинник үөрэн-көтөн туран эбэрдэлибит!

Баҕарабыт эһиэхэ дьоллоох-соргулаах уһун олоҕу. Инникитин оҕолоргутун, сиэннэригитин, хос сиэннэригитин үөрдэ-көтүтэ сылдаргыт туһугар чэгиэн доруобуйалаах буоларгытыгар!

Эбэрдэни уонна үтүө баҕарылары кытары ээри сылларын оҕолоро, Нам улууһун бочуоттаах граждана Леонтьев Е.Р., Протопопов Ф.К.

Күндү кэргэммин, аҕабытын **Павлов Сергей Игнатьевич** сыралаах үлэҥ сыаналанан «За заслуги в защите прав и свобод граждан» мэтээлинэн наҕараадаламмыккынан итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Баҕарабыт баҕа санаа бастыгың, үтүө санаа үтүмэниң, чэгиэн-чэбдик доруобуйаны. Толкуйдаабыккын тобула, санаабыккын саргылыы сырыт диэн алгыбыгыт.

Кэргэнэ, оҕолоро

Убаастабыллаах табаарыспыт, оҕо сааспыт доҕоро **СЕМЕН СЕМЕНОВИЧ!**

Ыраҕа ылламмыт, хоһоонго хоһуллубут үрдүк кэрэ мырааннаах, ыраас чүөмпэ уулардаах, эмис көмүс хатырыктаах, сыһы-сыһы аайы хороҕор муостаах, сыспай сиэллээх, үмүөрүспүт сардааналаах кытыллардаах, миньигэс отонноох 2 Хомуस्ताахтан төрүттээх, хатың чараннардаах «Хатыңнаах» сайылыгар сүүрэн-көтөн, сөгүөлээн ойор күннээх оҕо сааһың, чаҕыл сырдык оскуолаҕа күннэриң 2 Хомуस्ताах, Хамаҕатта оскуолатыгар ааспыт. Кынаттаабыт оскуолан ыйан биэрбит суолун тутан совхозка үлэлээн баран, аны ытык иэскин толорон армияҕа сулуспалаабытың. Онтон таптыыр кыыскын Машаны көрсөн ыал буолан кэргэн, аҕа, эһээ буолан, чөл олоҕу өрө тутан, хаһаайын киэнэ бастыңа, эйэлээх ыал эрэллээх эркинэ, олоххо таба суолу тутуһан, үлэни өрө тутан үтүө холобур буолаҕың. Онтон биһиги үөрэбит. Оҕо сааскыттан эйэбэс, сэмэй майгылаах, үлэһит, спортсмен буолаҕың. Суоппар идэтин бигэтик баһылаан элбэх да суолунан айаннаан кэллэриң. Массыһыңа тыһа алыптаах хомуһун тыһынан, ырыан музыкатынан дыэрэйдэн, айаның аартыга ыраахха диэри өссө да субулла туруохтун. Үтүө-мааны үбүлүөйгүнэн ис сүрэхтэн тахсар сахалыы сайаҕас тылынан уруй улуутун, айхал ааттааҕың, эбэрдэ эгэлгэтин аныбыгыт. Сарсыңгы күнүң саргылаах, өйүүнү күнүң өрөгөйдөөх, кэлэр күнүң кэскиллээх буолуохтун. Оҕолорун, сиэннэриң, чугас дьонун тапталларынан угуттанан, ситиһиэлэринэн кынаттанан мэлдьи үөрэ-көтө сырыт, чугас, истин дьонун ытыктабылларынан арчыланан дьоллоохтук олоҕу. Алгыс баһа сыаланһын! Дом! Дом! Дом!

2 Хомуस्ताахха, Хамаҕаттаа биригэ үөрэммит кылааһыңыгытыгарың

Ытыктыгыр ыалыгың **МИХАИЛ ПЕТРОВИЧ БОРИСОВЫ** 55 сааскын туолар өрөгөйдөөх күнүгүнэн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

70-гун ситэңгини, 80-гун ааһаңгың, 90-гун туолангың 100 сааска диэри сүһүөҕүң үрдүгэр доҕуйа сырыт. Эһиэхэ баҕарабыт кытаанах доруобуйаны, дьолу-соргуну. Дьиз кэргэнгэр үөрүү-көтүү энгэрдэтин диэн алгыбыгыт.

Эбэрдэни кытта Соловьева Елизавета Афанасьевна дьиз кэргэтэрэ

Уважаемый **РОМАН СТЕПАНОВИЧ!** Коллектив Намской поликлиники тепло и сердечно поздравляет Вас с прекрасным событием — 65-летним юбилеем!

Примите наши искренние пожелания Вам крепкого здоровья, неиссякаемых жизненных сил, успехов в реализации поставленных задач, добрых перемен и свершений, мира, счастья и полного благополучия Вам и Вашим близким! Мы благодарим Вас за самоотверженность и чуткость, бескорыстие и трудолюбие, за Ваше высокое чувство ответственности, дружелюбие, душевную щедрость, сострадание, самопожертвование. Желаем, чтобы Ваша верность своему призванию оставалась примером беззаветного служения людям, была направлена на сохранение и приумножение лучших традиций отечественной медицины. Пусть как можно чаще звучат в Ваш адрес слова благодарности за возвращенное здоровье. Уверены, что талант организатора и руководителя, большая трудоспособность, активная жизненная позиция позволит Вам и в будущем вносить весомый вклад в развитие общественной жизни улуса.

С уважением, коллектив Намской поликлиники

Уважаемая **ЛЮДМИЛА ЕГОРОВНА!** Администрация, профсоюзный комитет и коллектив Намской центральной районной больницы сердечно поздравляют Вас с прекрасным событием — 60-летним юбилеем!

Трудовую деятельность в Намском районе Вы начали с 1976 г. в качестве патронажной медсестры детской консультации, затем медсестрой в противотуберкулезном диспансере, а с 1989 г. по 2008 г. работали старшей медсестрой поликлиники. С 2008 г. по данное время Вы добросовестно работаете медсестрой неврологического кабинета. За годы работы Вы показали себя как высокопрофессиональный и грамотный специалист. Вас отличает огромное трудолюбие и работоспособность, аккуратность и добросовестность. В свою работу Вы вкладываете душу и любовь, с большим вниманием и заботой относитесь к каждому пациенту, пользуетесь уважением среди коллег. Вашу многолетнюю и добросовестную работу высоко ценят в Намском районе, за успехи в работе, за профессионализм Вы неоднократно награждены грамотами и благодарственными письмами администрации Центральной улусной больницы, профкома, Министерства здравоохранения РС(Я). Ваше безукоризненное служение во имя здоровья населения является ярким примером для молодых коллег.

Уважаемая Людмила Егоровна! Желаем Вам долгого здоровья, неиссякаемой жизненной энергии, претворения в жизнь дальнейших замыслов и планов, удачи и долголетия! Счастья и благополучия Вам и всей Вашей семье!

Проектно-экологическая группа «НордЭко»
Приглашает к сотрудничеству юридических лиц и индивидуальных предпринимателей в области охраны окружающей среды и экологии.
Перечень и виды выполняемых работ необходимых для Вашего предприятия:

Проект предельно допустимых выбросов (ПДВ)
Проект нормативов образования отходов (ПНООЛР)
Проект санитарно-защитных зон (СЗЗ)
Составление отчетов 2-ТП (воздух, отходы и водхоз)
Расчеты платежей за негативное воздействие на окружающую среду
Разработка паспортов опасных отходов (I-IV класса опасности)
Подготовка материалов для заключения договора водопользования

Подготовка материалов для получения лицензии по обращению с опасными отходами и т.д.

Профессионалы инженеры-экологи помогут Вам!
677000, Республика Саха (Якутия), г. Якутск,
ул. Красильникова 9/9, каб. 8 тел. 8 (4112) 47-32-06, 75-02-77
Email: nordeco_09@mail.ru

СЪЕМКА СВАДЕБ И ТОРЖЕСТВ!

Желаете запечатлеть семейные торжества, свадьбы, юбилеи? Нет ничего проще — позвоните по телефону **42-9-48, 89243660623, 89141077316.**

Мы приедем и по вашему желанию качественно, профессионально снимем на видео и фото с отличным оформлением. Также принимаем заказы на имидж-фильмы, музыкальные клипы, семейное фотографирование на дому, перевод из видеокассет на цифровые носители, монтаж и запись частных видеосъемок.

ИП «Замятин А.Т.»

ТЕПЕРЬ ВСЕ МОЖНО РАССЧИТАТЬ ЗАРАНЕЕ

КРЕДИТЫ НА ЛЮБЫЕ ЦЕЛИ

Когда вы чувствуете, что проще взять кредит, чем копить на покупку, обращайтесь в Росбанк.

Фиксированная процентная ставка без скрытых комиссий позволяет заранее установить размер выплаты по кредиту и четко спланировать расходы. Никаких неожиданностей!

ОАО «РОСБАНК». Группа Сосьете Женераль. Реклама.

ВМЕСТЕ МЫ СИЛЬНЕЕ

СOCIETE GENERALE GROUP

8-800-200-66-33

(звонок по России бесплатный)

www.rosbank.ru

БИЛЛЭРИИЛЭР

ИЗВЕЩЕНИЕ

В соответствии с Земельным кодексом Российской Федерации, информируем о предоставлении в аренду земельных участков из земель населенных пунктов, по адресу:

* Ленский наслег, с. Намцы, ул. Салбанская, 2/5, площадью 900 кв.м под разрешенное использование: ЛПХ (приусадебный участок).

* Ленский наслег, с. Намцы, ул. Салбанская, 2б, площадью 900 кв.м под разрешенное использование: ЛПХ (приусадебный участок).

За справками обращаться в администрации соответствующих наслегов.

ВНИМАНИЮ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ ГАЗА!

Намский участок УГРС ОАО «Сахатранснефтегаз» напоминает, что плата за газ должна производиться ежемесячно не позднее 10 числа следующего за расчетным месяцем. За просрочку платежей согласно ст. 155 ЖК РФ начисляются пени.

При просрочке платежей за газ более чем на 3 (три) месяца Поставщик прекращает подачу газа потребителю без дополнительного предупреждения.

Всем, кто еще не перезаключил договора на поставку газа и на техническое обслуживание, просьба подойти в кассу.

В связи с работами по техническому обслуживанию внутридомового газового оборудования, убедительная просьба жителям улуса держать на привязи собак.

Тел. для справок: 43-1-90, 41-4-93

ИЗВЕЩЕНИЕ

В соответствии с Земельным кодексом Российской Федерации, информируем о предоставлении в аренду земельных участков из земель населенных пунктов, по адресу:

* Ленский наслег, с. Намцы, ул. Чернышевского, 62/2, площадью 1200 кв.м под разрешенное использование: приусадебный участок.

За справками обращаться в администрации соответствующих наслегов.

Считать недействительным утерянную чековую книжку ООО «НамАрхипро» ВК4165426-4165450

ДЛЯ СУБЪЕКТОВ МАЛОГО И СРЕДНЕГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА!

Администрация муниципального образования «Намский улус» извещает, что Министерство по делам предпринимательства и развития туризма РС(Я) в целях реализации государственной программы «Развитие предпринимательства в РС(Я) на 2012-2016 годы» для субъектов малого и среднего предпринимательства объявляет конкурс 1 марта 2012 о начале приема документов для предоставления государственной поддержки на конкурсной основе по следующим мероприятиям:

1. субсидирование части затрат, понесенных субъектами малого и среднего предпринимательства, занятыми в сфере производства продукции, на арендную плату за имущество, используемое в производственном процессе субъектами малого и среднего предпринимательства;

2. субсидирование части затрат субъектов малого и среднего предпринимательства на профессиональную подготовку, переподготовку и повышение квалификации работников, занятых в сфере производства;

3. субсидирование части затрат, понесенных субъектами малого и среднего предпринимательства, занятых в сфере производства продукции, при проведении кадровых работ в отношении полученных земельных участков для осуществления предпринимательской деятельности;

4. субсидирование части затрат субъектов малого и среднего предпринимательства на модернизацию (обновление) производственного оборудования, связанного с производством продукции;

5. субсидирование части затрат субъектов малого и среднего предпринимательства, занятых в сфере производства продукции по договорам о технологическом присоединении к инженерным сетям и сооружениям;

6. субсидирование части затрат транспортных расходов по доставке производственного оборудования;

7. субсидирование части затрат, понесенных субъектами малого и среднего предпринимательства, занятыми в сфере производства продукции, на продвижение продукции на рынок (расходы по рекламе, маркетинговым исследованиям, сертификации, разработке дизайна продукции, брендинга компании, непосредственно связанного с про-

изводством продукции;

8. субсидирование на содействие развитию лизинга – оборудования, устройств, механизмов, автотранспортных средств (за исключением легковых автомобилей), приборов, аппаратов, агрегатов, установок, машин, средств и технологий;

9. субсидирование части затрат, понесенных субъектами малого и среднего предпринимательства, осуществляющими деятельность в сфере производства продукции, экспорта и инноваций по уплате процентов по кредитам, полученным в кредитных организациях, по лизинговым платежам в части доходов лизингодателя;

10. субсидирование части затрат на арендную плату за имущество, понесенных субъектами малого и среднего предпринимательства, оказывающими услуги по уходу и присмотру за детьми дошкольного возраста;

11. субсидирование части затрат субъектов малого и среднего предпринимательства, занятых в сфере народно-художественного промысла и декоративно-прикладного искусства;

12. поддержка экспортно-ориентированных субъектов малого и среднего предпринимательства;

13. поддержка начинающих малых инновационных компаний – гранты на создание инновационной компании;

14. поддержка действующих инновационных компаний – субсидии юридическим лицам – субъектам малого и среднего предпринимательства – в целях возмещения затрат или недополученных доходов в связи с производством (реализацией) товаров, выполнением работ, оказанием услуг.

Перечень документов необходимых на участие в отбору:

- копия ЕГРЮЛ и (или) физических лиц ЕГРИП;
- копия ИНН;
- копия паспорта;
- копия сертификата по программе «Основы предпринимательской деятельности» либо «Развитие навыков предпринимательства»;
- бизнес-проект (форма 4);
- справка Межрайонной инспекции Федеральной налоговой службы (форма 39-1);
- копии правоустанавливающих документов на имущество, если оно предусмотрено для использования при реализации бизнес-проекта.

Субъектам малого и среднего предпринимательства за информацией по предоставлению необходимых документов на участие в конкурсе обращаться ОП ГБУ «Центр поддержки предпринимательства РС(Я) в МО «Намский улус» по адресу: с. Намцы ул. Чернышевского 11, торговый дом «Уют», 2 этаж, сот. тел. 89248737751

А также ОП ГБУ «Центр поддержки предпринимательства РС(Я) в МО «Намский улус», принимает заявки на приобретение техники и оборудования лизинговой компании «Туймаада-лизинг», «Сахаспецтехника».

Овоолору сааскы каникул бириэмэтигэр Дьокуускайга, Суоттуга, Орто дойдуга, Ус Хатынча 14 миэстэлээх «Истана» микроавтобустарынан экскурсияга ильдэргэ сакаас ылабыт. Атын улууска сыбаайбаа, үбүлүйдэргэ дьону таһахпыттын сөп.

Билсэр тел. 89142718316, 89243697912, 89241669130, 25-1-95 (дьэс тел.)

СКПК «Судео-Сбергательный Союз» выдает займы до 100000 руб. для ИП до 200000 руб.

Справки по тел. 43-0-89, 89247601445

Адрес: с. Намцы, ул. Ст. Платонова, 5/1 (маг. «Туйаара», 2-й этаж)

Продаю лед — 1,8 т. Тел. 89841186904

Услуги грузовой иномарки по селу, по городу. Тел. 89841160270, 89243661967

Бригада плотников ищет работу. Тел. 89241753101

Куплю мотоцикл ИЖ-Юпитер-5 недорого. Тел. 89243602429

ИДЬУО ИИТИННЭРЭР

УБАҔАНЫ ТҮҢНЭРИ КӨППҮТ

Ааспыт нэдиэлэҕэ 4 уоруу тахсыбыт, 2 киһи кырбаммыт. Кулун тутар 12 к. Модуттан биллэрбиттэринэн кулун тутар 7 к. сааһын ситэ илик П. дьэтиттэн тахсан барбыт уонна төннүбэтэх. Кулун тутар 12 к. бу кыс булуллубут. Кулун тутар 13 к. киин балыһа реанимационнай отделениегыгар Таастаахха олорор сааһын ситэ илик С. арыгыттан ыарахан өрүттээх сүһүрүү ылан кирибит. Кулун тутар 18 к. биллэрбиттэринэн кулун тутар 17 к. Аппаанга биллибэт массына убаһаны түннэри көппүт, убаһа миэстэтигэр өлбүт. Нэдиэлэ устата 70 киһи административнай эппиэтинэскэ тардыллыбыт. ГАИ 165 транспорты бэрэбиэркэлээбит, 75 боротокуол толорбут, 2 итирик суоппар тутулулубут, стоянкага 2 массына туруоруллубут, 2 материальной суол быһылаана тахсыбыт.

АКЦИЯ! АКЦИЯ! АКЦИЯ!

Только для наших пайщиков
В связи с Международным годом Кооперативов «Алмазкредитсервис» объявляет акцию «Мы строим лучший мир!». Участвуют все пайщики, заключившие договора займа от 30000 рублей и выше по любой действующей программе и пайщики, оформившие новые договора личных сбережений и пополнившие действующие договора на суммы не менее 10000 рублей.

Срок действия акции с 1 февраля по 30 апреля 2012 года! Спешите! Призовой фонд АКЦИИ:

- * Телевизоры
 - * Норковые шубы
 - * Бытовая техника
- И СУПЕР-ПРИЗ трактор СИНТАЙ.
Наш адрес: с. Намцы, ул. Чернышевского, 14, 1-й этаж. Тел. 41-2-85
АЛМАЗКРЕДИТСЕРВИС — мечты сбываются!
ОГРН 1041402021768

Продаю а/м SUZUKI CULTUS универсал (супер салон) 99 г.в. объем 1.6, прямоток, обвес, цвет белый, литые и новая резина, второе лобовое стекло - 200 тыс. руб. Торг, автообмен.

Тел. 89644242362

МАХТАЛ

Биһиги уолбут Александр Михайлович Васильев күн сириттэн соһуччу, олус хомотолоохтук олохтон туораабытыгар бу ыарахан күммүтүн тэнгэ үлэстибит, күөс-көмө буолбут аймахпыттар В.В. Кириллингэ, саха-французской лицей завхоһугар Н.Д. Захаровка, улэ учуутала А.Г. Касьяновка, кылааһын салайааччытыгар Т.И. Бурнашевага, биригэ үөрэммит кылааһын оҕолоругар, табаарыстарыгар, биригэ үлэлээбит дьонноругар, кыра саастарыгар биир сайылыкка, биир дэриэбинэҕэ оскуолаҕа үөрэнэн бүтэрбит, ыарахан кэмнэригэр субэ-ама биэрэн, кэпсэтэн санаатын чөлчөтүспит саамай истинг табаарыһыгар, абаҕатын И.С. Гаврильев аатынан оскуола директоругар И.Н. Максимовка, ыкса ыалларбытыгар бука барыгытыгар барҕа махталбытын тиэрдэбит. Баҕарабыт үгүө санаалаах бар дьоммутугар кытаанах доруубуйаны, күн сиригэр баар бары үчүгэи, сырдыгы, дьэс кэргэнгитигэр дьолоу-соргуну.

Бары үгүөнү кытта ийэгэ Александра Николаевна, аҕата Михаил Петрович Васильевтар, биригэ төрөөбүт бырааттара, балыстара

КЭРИЭСТЭБИЛ

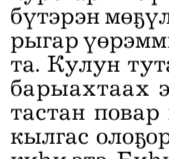
Быйыл олунньу 18 күнүгэр биһиги дьэс кэргэн биригэ олобуһу 30 сылын бэлиэтиэхтээх этибит... Тэрээнин ситэн, ыраахтан сылдьар ыалдыттар кэлитэлээн барбыттара... Алдьархай ааммытын олунньу 17 күнүгэр тэлийэ аспыта... Орто уолбут Женя соһуччу суох буолбута, олохтон туораабыта.

Женя 5-с уолтан ортолоро этэ. Хамаҕаттаҕа 1986 сыл атырдыах ыйын 10 күнүгэр төрөөбүтэ. Хамаҕатта саха-француз оскуолатын туйгунук үөрэнэн 2004 с. бүтэрбитэ. Оскуолага географияны, историяны сөбүлүүр этэ. История олимпиадатыгар улууска хааста да бастыы сылдьыбыта. Оскуоланы бүтэрээт СГУ юрфагар үөрэнэ кирибитэ. Университет 1 курсун бүтэрээт баҕа өттүнэн армияга барбыта. Армияҕа Читага тимир суол чааһыгар 2006-2008 сс. сулууспалаабыта. Оҕобутун кистири күммүтүгэр Дьокуускайтан 10-ча биригэ сулууспалаабыт араас омок уолаттара тахсан атаарсыбыттара, ахтыы оморбуттара. Сулууспалаабыт уолаттара «Жека-эрудит» диэн ааттыыллар эбит. «Комната отдыха» хаһыат кроссвортын барытын таайан кэбиһэр этэ дириллэр. Ону таһынан заочник офицердарга курсовойдарын оҕорор үһү. Армияттан кэлэн баран үөрэбин салҕаабатаҕа. Намга программистар курстарын бүтэрбитэ. Икки ыйдаах курсу биир ыйынан «экстерном» бүтэрэн мөүлүлүбүтэ. Граф Биэрэгэр суоппар, онтон повар курстарыгар үөрэммитэ. Биир сыл Уһуһа Бүлүүгэ убайыгар столярдаабыта. Кулун тутар ыйга республиканскай повардар конкурстарыгар барыахтаах этэ. «Ийэлээх аҕам үбүлүйдэригэр бэйэм астыам, тастан повар ыңгырымам», — диэбитэ. Оҕобут итинник киһи этэ, кылгас олоҕор күлүм гынан ааста, элэккэй, чараас сүрэхтээх эмсэ киһи этэ. Биһиги дьэс кэргэнгэ алдьархай ааннаабытыгар түөлбө, олохтоох дьаһалта да өттүгүн субэ, туох да көмө оҕоһуллубатаҕа биһигини хомотор. Туох да диэбит иһин, 25 сыл Хамаҕатта сиригэр төрөөн-ууһаан, олонорон ааспыт киһи буоллаҕа.

Биһиги оҕобутун сүтэрбит ыарахан күммүтүгэр күүс-көмө буолбут аймахтарбытыгар, чугас ыалларбытыгар, өйөөбүт биригэ үөрэммит оҕолорон биһиги дьэс кэргэн аагыттан махтанабыт. Кулун тутар 27 күнүгэр оҕобут биһиги кэккэбиттэн туораабыта 40 хоһуну туолаар, ону биллэр дьонугар, доҕотторугар тиэрдэбит. Оҕобут, быдан дьылга бырастыы.

Аҕата Наум Игнатъевич, ийэтэ Людмила Михайловна

Протопоповтар

Убаастыыр киһитигэр, күтүөпүтүгэр, Затон бөһүөлэҕин олохтообор Эверстов Петр Константиновичка, оҕолоругар, сиэннэригэр күн күбэй ийэлэрэ, эйбэс эбэлэрэ, Муома улууһуттан төрүттээх

ЭВЕРСТОВА

Пелагея Петровна
ыарахан ыарыһтан биһиги кэккэбиттэн туораабытынан дириг кутурбаммытын тиэрдэбит. Муоматтан Слещовтар, Константиновтар, Намтан, Дьокуускайтан, Муоматтан, Кытайтан Г. Слещов — Дьэрэнкэй биригэ төрөөбүттэрэ, оҕолоро

Эдьийигэр Тосоева Александра Николаевнага, күтүөтүгэр Анастасия, убайыгар Колесов Николай Николаевичка, быраатыгар Колесов Кузьма Николаевичка өр суларга учууталынан үлэлээбит. Өлүхүмэ куорат олохтооҕо

ДАВЫДОВА (КОЛЕСОВА)

Софья Николаевна
уһун, ыарахан ыарыһтан олохтон туораабытынан дириг хомотобутун, кутурбаммытын тиэрдэбит.

Бөтүһтэн дьүөгэтэ Дьяконова Анастасия уонна киһи оҕолоро

Санкт-Петербургский Гуманитарный университет профсоюзов
Якутский филиал

С 19 ПО 23 МАРТА 2012 ГОДА
проводится семинар для жителей Намского улуса
«ПРАВИЛА ПОСТУПЛЕНИЯ В ВУЗ 2012»

В рамках семинара проводятся консультации и прием документов по программе дополнительного набора в Якутский филиал СПбГУП на 2011-2012 уч.год (сокращенный срок обучения, сессия 1 раз в год, окончание 1 курса в апреле 2012 г.)

19-21 марта – с. Намцы
19 марта - с. Крест-Кытыл
20 марта - с. Аппаны, с. Графский Берег
21 марта – с. Никольский, с. Партизан
22 марта – с. Хатырык, с. Модутты,
23 марта – с. Хомуустах (Кысыл-Сыр), с.Едейцы

Активных и целеустремленных людей приглашаем к сотрудничеству на выгодных условиях!

Приемная комиссия: г. Якутск ул. Пояркова, 15 (здание СХТ, левое крыло, 3 этаж)
Конт. тел.: (411-2) 34-16-59, 42-22-08 e-mail: sfgup@mail.ru

Через образование к процветанию!

Лицензия ФС по надзору в сфере образования и науки №3158 от 22 апреля 2010 г. Серия АА №003170 по 1 сентября 2014 г.
Лицензия ФС по надзору в сфере образования и науки №3485 от 1 июня 2010 г. Серия АА №003489 по 5 января 2015 г.
Свидетельство о государственной аккредитации ФС по надзору в сфере образования и науки №00358 от 26 апреля 2010 г. Серия ВВ №000361 по 26 апреля 2015 г.

Редактор В.Г. КАСЬЯНОВ
ОТДЕЛЪАР: информация, сурук, төрүт культура — 41496; бухгалтерия — 41141; факс — 41141; редакционной-издательской ситим — 41332

Төрүөтүгэр таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улууһун «Энсиэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информационнай технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгэ Федеральной сулууһа СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — ПИ №ТУ14-0216.

Сурукка ааккытын-суолугутун, үлэтигин, дьэбит аадырыһын чопчу ыйын. Редакцияга кирибит суруктар төннөрүллүбөттэр. Автор этэрэ хаһыат санаатын мэлдьи биир буолбат.

“ЭНСИЭЛИ” - Нам улууһун хаһыата.
678380, Саха Республикага, Нам улууһа, Нам сэл., Заложной ул. 4.
E-mail: editor@namtsy.sakha.ru

«Энсиэли» хаһыат
РИС талылынна, таһылынна уонна бэчээттири сыаҕар бэчээттэнэ.
Аадырыһа: Нам сэл. Заложной ул. №4
Формата А3. Кээмэйэ 1,5 бэчээт. лисс
Көҕүл сыанана атылланар
Индекс — 54889. Тираһа — 2271
Бэчээккэ илии баттаныһын графика — 12:00 ч. 20.03.2012 с.
Бэчээккэ илии баттанна — 11:20 ч. 20.03.2012 с.